

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Жильцов О.Б.

«11» 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія музики (гармонія, аналіз музичних творів,
поліфонія)

для студентів

Спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

Освітньої програми: 025.00.03 Інструментальне виконавство
(фортепіано); 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові
струнні, народні, духові, ударні інструменти)

Київ-2019 р.

Розробник: Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 29.08.2019 р. №11

Завідувач кафедри _____ Олексюк О.М.

Робочу програму погоджено з гарантами освітньої професійної програми: 025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

«__» _____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (П.П. Виріженко)

Робочу програму погоджено з гарантами освітньої професійної програми: 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)

«__» _____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (В.М. Моторежко)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2019 р.

Заступник директора _____ Таранник А.О.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної

та навчальної роботи

_____ Жильцов О.Б.

«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія музики (гармонія, аналіз музичних творів,
поліфонія)**

для студентів

Спеціальності: 025 *Музичне мистецтво*

Освітнього рівня: *перший (бакалаврський)*

Освітньої програми: 025.00.03 *Інструментальне виконавство (фортепіано); 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)*

Київ-2019 р.

Розробник: Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 29.08.2019 р. №11

Завідувач кафедри _____ Олексюк О.М.

Робочу програму погоджено з гарантими освітньої професійної програми:
025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

«__»_____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____(_____)

Робочу програму погоджено з гарантими освітньої професійної програми:
025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)

«__»_____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____(_____)

Робочу програму перевірено

«__»_____ 2019 р.

Заступник директора _____ Таранник А.О.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання		
	денна		заочна
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	9/270		
Курс	2		-
Семестр	3	4	-
Кількість змістових модулів з розподілом	6	3	-
Обсяг кредитів	6	3	-
Обсяг годин, у тому числі:	180	90	-
Аудиторні	84	42	-
Модульний контроль	12	6	-
Семестровий контроль	-	-	-
Самостійна робота	84	42	-
Форма семестрового контролю	залік	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головна мета курсу теорії музики :

- надати студентам уявлення про найважливіші закономірності гармонії як одного з виражальних та формотворчих засобів музики;
- збагатити музичний та загальнокультурний рівень студентів;
- розвинути їхній художній смак та здібності, вміння сприймати музику та досконало розбиратися у формі музичних творів;
- вивчення основ теорії поліфонії;
- практичне оволодіння деякими прийомами створення поліфонічної музики;
- практичне оволодіння навичками аналізу поліфонічної музики;
- виховання почуття поліфонічного стилю , естетичного ставлення до поліфонічних засобів виразності.

Завданнями дисципліни є:

- 1.Розвиток естетичного відчуття музичної гармонії;
- 2.Формування навички емоційно-виразної та логічної гармонізації

мелодій чи басу;

3. Розвиток гармонічного слуху;

4. Вивчення елементів музичної мови, їх виражальних можливостей у тісному зв'язку зі змістом твору;

5. Прищепити студентам навички в визначенні тематизму і засобів його розвитку, дати основу для класифікації творів за формою та жанром, показати виражальні можливості форми;

6. Виховання музичного смаку, активної позиції в оцінці явищ мистецтва;

7. ознайомлення студентів з теорією поліфонії, історичними етапами розвитку поліфонії;

8. формування необхідного мінімуму практичних навичок в аналізі поліфонічної музики.

У процесі вивчення курсу студент формує такі **компетентності**:

світоглядну:

- розуміння сутності та соціальної значущості майбутньої професії; загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів;

громадянську:

- уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю;

інформаційну:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;

науково-дослідницьку:

- здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності;

самоосвітню:

- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію;

фахову (музично-теоретичну):

- знання, розуміння та здатність застосовувати на практиці основні положення теорії музики, гармонії, поліфонії;

- здатність самостійно гармонізувати дану мелодію чи бас;

- здатність зробити гармонічний аналіз уривків музичного твору в тісному зв'язку з його змістом;

- здатність самостійно оцінити художню значимість окремих творів;

- широку ерудованість у питаннях музичних стилів й жанрів та специфіки гармонічної мови;

- здатність підбирання акомпанементу до заданої мелодії на фортепіано з використанням особливостей різних видів гармонії та фактури;

- вироблення у студентів творчих орієнтирів щодо майбутньої музично-виховної діяльності.

- здатність до теоретичного аналізу музичних творів різних форм,

жанрів і стилів;

- здатність самостійно оцінювати форму музичних творів;
- здатність аналізу окремих елементів музичної мови у тісному зв'язку зі змістом твору;
- здатність робити поліфонічний аналіз різних за жанрами творів поліфонічного стилю.

Діяльність студентів відбувається у **Центрі компетентностей – Навчальній лабораторії інформаційних технологій у музичному мистецтві.**

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни «Теорія музики» студенти повинні вміти:

- 1) створювати логічні послідовності акордів на основі даної мелодії чи басу;
- 2) підбирати функціонально визначений акомпанемент до заданої теми-мелодії;
- 3) свідомо виконувати на інструменті чи в ансамблі музичний матеріал;
- 4) набувати творчі якості у створенні власних музичних прикладів;
- 5) вміти пояснювати основну логіку та закономірності використання того чи іншого акорду й звороту при гармонізації мелодії;
- 6) робити гармонічний аналіз періоду;
- 7) будувати певний акорд в тональності та від звуку;
- 8) розв'язувати нестійкий акорд, побудований в тональності;
- 9) грати в даній тональності кадансовий зворот, зворот з прохідним акордом, зворот з допоміжним акордом;
- 10) грати музичну побудову за даною гармонічною схемою;
- 11) грати невелику гармонічну побудову, яка включає відхилення, модуляцію в тональності діатонічної спорідненості.
- 12) користуватися різними методами аналізу музичних творів;
- 13) оперувати отриманими знаннями і застосовувати аналітичні навички в художній практиці;
- 14) оцінити різні музично-теоретичні концепції з точки зору аналізу музичних творів;
- 15) оцінити художню цінність і значущість музичного твору;
- 16) самостійно створювати приклади на використання певних поліфонічних прийомів та знаходити такі прийоми в художній літературі;
- 17) користуватися отриманими знаннями під час свідомого виконання поліфонічних творів.

Основною формою роботи є лабораторні та практичні заняття, ціллю яких є закріплення теоретичних понять разом з практичними навичками самостійного аналізу як окремих засобів музичної виразності, так і комплексної характеристики музичних образів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

3 семестр

Змістовий модуль І.

Тризвуки головних ступенів.

№	Назви розділів	Кількість годин			
		Разом	Лабораторних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
1.1	Вступ. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад. Функціональна система головних тризвуків.	4	2	2	
1.2	Сполучення головних тризвуків. Гармонічне з'єднання.	4	2	2	
1.3	Мелодичне з'єднання тризвуків.	4	2	2	
1.4	Переміщення акордів.	4	2	2	
1.5	Каденції. Період. Речення. Кадансовий квартсекстакорд.	4	2	2	
1.6	Гармонізація мелодії	4	2	2	
1.7	Гармонізація басу	4	2	2	
	Модульний контроль	2			2
	Разом	30	14	14	2

Змістовий модуль II.

Обернення тризвуків головних ступенів. D7-акорд та його обернення.

№	Назви розділів	Кількість годин			
		Разом	Лабораторних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
2.1	Стрибки терцових тонів.	4	2	2	
2.2	Сектакорди головних ступенів ладу. Сполучення сектакорду з тризвуком кварто-квінтового та секундового співвідношення.	4	2	2	
2.3	Стрибки під час сполучення тризвука з сектакордом. Сполучення двох сектакордів.	4	2	2	
2.4	Прохідні та допоміжні квартсектакорди.	4	2	2	
2.5	I)7-акорд повний та неповний. Підготовка та розв'язання.	4	2	2	
2.6	Обернення D7-акорду. Прохідний D34-акорд	4	2	2	
2.7	Стрибки під час розв'язання D7- акорду та його обернень.	4	2	2	
	Модульний контроль	2			2
	Разом	30	14	14	2

**Змістовий модуль III.
Акорди побічних ступенів.**

№	Назви розділів	Кількість годин			
		Разом	Лабораторних	Самостійна робота	Модульний контроль
3.1	Поняття про неакордові звуки. Повна функціональна система мажору та гармонічного мінору.	4	2	2	
3.2	Секстакорд та тризвук II ступеня.	4	2	2	
3.3	Гармонічний мажор.	4	2	2	
3.4	Тризвук VI ступеня.	4	2	2	
3.5	Септакорд II ступеня та його обернення.	4	2	2	
3.6	Ввідні септакорди та їх обернення.	4	2	2	
3.7	Домінантнонакорд.	4	2	2	
	Модульний контроль	2			2
	Разом	30	14	14	2

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	МКР	ПМК
	Змістовий модуль IV Будова музичного твору, основні різновиди музичних форм, прості музичні форми						
4.1	Засоби музичної виразності. Музичні жанри, жанрові зв'язки. Поняття стилю в музиці. Історичний, національний, композиторський стилі	4		2	2		
4.2	Поняття музичної форми. Будова музичної мови. Музичний тематизм. Типи тематизму. Фактура. Принципи розвитку в музичній формі	4		2	2		
4.3	Функції частин музичної форми. Типи викладу музичного матеріалу. Форми мотивів. Масштабно-синтаксичні структури	4		2	2		
4.4	Період класичного типу Різновиди періоду	4	2		2		
4.5	Період як самостійна форма твору (проста одночастинна форма)	4		2	2		
4.6	Прості форми. Проста двочастинна форма.	4	2		2		
4.7	Проста тричастинна форма Різновиди простої тричастинної форми	4	2		2		
	Модульний контроль	2				2	
	Разом	30	6	8	14	2	
	Змістовий модуль V Складні музичні форми						
5.1	Класифікація складних тричастинних форм за типом середини.	4	2		2		
5.2	Складна двочастинна форма. Особливі види складних форм.	4		2	2		
5.3	Форма рондо. Різновиди форми рондо. Рондоподібні форми.	4	2		2		
5.4	Варіаційна форма. Класифікація. Подвійні варіації. Остинатні варіації.	4		2	2		
5.5	Сонатна форма. Різновиди сонатної форми. Особливі види сонатної форми. Рондо-соната.	4	2		2		

5.6	Циклічні форми в інструментальній та вокальній музиці.	4		2	2		
5.7	Вільні та мішані форми інструментальної та вокальної музики.	4		2	2		
	Модульний контроль	2				2	
Разом		30	6	8	14	2	

Змістовий модуль VI

Синтетичні музичні твори. Цілісний аналіз музичного твору.

6.1	Опера. Оперні форми.	4	2		2		
6.2	Оперета. Мюзикл.	4		2	2		
6.3	Балет	4		2	2		
6.4	Генезис розвитку інструментальної музики.	4		2	2		
6.5	Генезис розвитку вокальних форм.	4		2	2		
6.6	Музична форма як принцип композиції твору.	4		2	2		
6.7	Музична форма як принцип драматургії твору.	4		2	2		
	Модульний контроль	2				2	
Разом		30	2	12	14	2	
Разом на семестр		180	14	70	84	12	залік

4 семестр

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	МКР	ПМК
	Змістовий модуль VII Акорди домінантової групи. Подвійна домінанта.						
7.1	Діатонічні секвенції.	4		2	2		
7.2	Секстакорд зменшеного тризвука VII ступеня.	4		2	2		
7.3	Тризвук та секстакорд III ступеня. Домінанта з секстою.	4		2	2		

7.4	Натуральний мінор у фрігійських тетракордах.	4		2	2		
7.5	Акорди подвійної домінанти. Приготування, розв'язання в К64.	4		2	2		
7.6	Подвійна домінанта в середині побудови. Перехід в D,D7 та його обернення, у II7 та його обернення. DD у прохідних зворотах.	4		2	2		
7.7	Альтерація акордів подвійної домінанти.	4		2	2		
	Модульний контроль	2				2	
Разом		30		14	14	2	
	Змістовий модуль VIII Типи тональних співвідношень.						
8.1	Альтерація акордів доміантової групи.	4		2	2		
8.2	Альтерація акордів субдомінантової групи.	4		2	2		
8.3	Органний пункт.	4		2	2		
8.4	Мажоро-мінорні системи.	4		2	2		
8.5	Енгармонічні модуляції.	4		2	2		
8.6	Модулюючі секвенції.	4		2	2		
8.7	Гармонічне варіювання.	4		2	2		
	Модульний контроль	2				2	
Разом		30		14	14	2	
	Змістовий модуль IX Поліфонічні засоби та форми						
9.1	Поліфонія як засіб музичної виразності. Строгий стиль. Одноголосся.	4	2		2		
9.2	Двоголосся строгого стилю. Простий контрапункт.	4	2		2		
9.3	Складний контрапункт. Вертикально та горизонтально рухомий контрапункт.	4	2		2		
9.4	Загальна характеристика поліфонії вільного стилю. Фуга. Експозиція фуги.	4	2		2		
9.5	Розвиваюча частина фуги. Заклучна частина фуги.	4	2		2		
9.6	Фугета. Фугато. Еволюція форми фуги.	4		2	2		
9.7	Поліфонічні форми та прийоми в українському фольклорі та в творчості українських та зарубіжних композиторів.	4		2	2		
	Модульний контроль	2				2	
Разом		30	10	4	14	2	
Разом на семестр		90	10	32	42	6	залік

5. Програма навчальної дисципліни

II КУРС 3 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Тризвуки головних ступенів.

Тема 1.1. (2 год.) Вступ. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад. Функціональна система головних тризвуків.

«Гармонія» як наукова дисципліна. Гармонія в музичному розумінні. Співзвуччя. Типи акордів. Основний акорд та його обернення. Обернення тризвука та септакорда. Неакордові звуки. Нетерцові співзвуччя. Поліфонічний та гомофонний виклад. Мелодія. Великі та малі тризвуки. Чотириголосний виклад. Подвоєння в тризвуках. Мелодичне положення в тризвуках. Розташування тризвуків. Перехрещування голосів. Лад. Ладова функція. Функціональна система головних тризвуків. Послідовність або зворот. Назви зворотів.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів з «Хрестоматії з гармонічного аналізу» О. Скребкова та С. Скребкової
- б) побудова тризвуків на ф-но та письмово.

Література: Л. о. 1,2
Л. д.-2,5,8.

Тема 1.2. (2 год.) Сполучення головних тризвуків. Гармонічне з'єднання.

Ведення окремих голосів. Спільний рух голосів. Типи співвідношення акордів. Загальні звуки. Гармонічне з'єднання тризвуків.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів за «Хрестоматією» З. Кулевської.
- б) письмові вправи.

Література: Л. о. 1, 2, 5.
Л. д.-3,7,9.

Тема 1.3. (2 год.) Мелодичне з'єднання тризвуків.

Принцип гармонізації мелодії. Ведення басу та верхніх голосів. Практичні вказівки.

Практичні вправи:

- а) гра гармонічних зворотів у вказаних тональностях за ф-но.
- б) письмові вправи

Література: Л. о. 2, 3.
Л. д. - 4, 9

Тема 1.4. (2 год.) Переміщення акордів.

Переміщення акорду, його роль. Техніка переміщення. Практичні вказівки.

Практичні вправи:

а) гра з'єднань акордів в мажорних тональностях з 1 знаком.

б) письмові завдання.

Література : Л. о. 2, 3, 4.

Л. д. - 7, 8.

Тема 1.5. (1 год.) Каденції. Період. Речення. Кадансовий квартсексакорд.

Ділення музичного твору на розділи. Період. Речення. Каденції в періоді.

Основні види каденцій. Інші різновиди каденцій (досконалі і недосконалі).

Визначення та позначення К64. Функціональна особливість К64.

Голосоведіння. Метричні умови. Акордова підготовка. Переміщення.

Практичні вправи :

а) гармонічний аналіз за «Хрестоматією» З. Кулевської.

б) виконання письмового завдання.

в) гармонічний аналіз за «Хрестоматією» О. Скребнова та С. Скребнкової.

г) гра гармонічних зворотів у D-dur.

Література: Л. о. 2, 3, 4.

Л. д. - 2, 3.

Тема 1.6. (2 год.) Гармонізація мелодії.

Завдання гармонізації мелодії. Практичні вказівки. Роль кадансів.

Значення заключної каденції. Приклад гармонізації. Варіанти гармонізації.

Практична робота :

а) Розв'язання письмових задач.

б) Гармонічний аналіз.

Література : Л. о. 2, 3, 4.

Л. д. - 3, 4.

Тема 1.7. (2 год.) Гармонізація басу.

Застосування гармонічного з'єднання . Застосування мелодичного з'єднання. Застосування переміщень акордів. Розташування каденцій в періоді. Практичні вказівки до гармонізації басу.

Практичні вправи:

а) письмова гармонізація поданих басу.

б) гармонічний аналіз за «Хрестоматією» О. Скребкова та С. Скребкової.

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д.-4,

Змістовий модуль 2.

Обернення тризвуків головних ступенів.

Тема 2.1. (2 год.) Стрибки терцових тонів.

Стрибки терцій в сопрано. Стрибки терцій в тенорі. Аналіз задач.

Практичні вправи:

- а) розв'язання письмових завдань.
- б) гра гармонічних зворотів на ф-но.

Література: Л.о. 1,2.

Л. д. - 4.

Тема 2.2. (2 год.) Секстакорди головних ступенів ладу. Сполучення секстакордів з тризвуком кварто-квінтового та секундового співвідношення.

Визначення та значення секстакордів головних ступенів. Подвоєння в секстакорді. Застосування секстакордів. Голосоведіння. Паралельні октави. Паралельні квінти. З'єднання секстакорда з тризвуком кварто-квінтового та секундового співвідношення. Переміщення. Мелодична лінія басу.

Практичні вправи:

- а) гармонічний аналіз уривків за «Хрестоматією» 3. Кулевської.
- б) аналіз акордових схем та побудова їх у вказаних тональностях

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д. - 2, 6.

Тема 2.3. (2 год.) Стрибки під час сполучення тризвука з секстакордом. Сполучення двох секстакордів.

Стрибки прім та квінт. Мішані стрибки. Приховані октави та квінти. Значення стрибків. Секстакорди кварто-квінтового та секундового співвідношення. Особливості мінору.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів за «Хрестоматією» 3. Кулевської.
- б) письмові завдання з поєднання секстакордів та тризвуків.

Література: Л.о. 1, 2.

Л. д. - 2, 3.

Тема 2.4. (2 год). Прохідні та допоміжні квартсекстакорди.

Попередні відомості. Голосоведіння. Прохідні квартсекстакорди домінанти та тоніки. Допоміжні квартсекстакорди субдомінанти та тоніки. Допоміжні кварт секстакорди в каденціях.

Практичні вправи:

- а) аналіз запропонованих викладачем музичних прикладів.
- б) письмова гармонізація зворотів.

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д. - 6, 7.

Тема 2.5. (2 год.) D7-акорд. Приготування та розв'язання.

D7-акорд. Побудова. Приготування. Розв'язання. Застосування основного D7-акорду. Повний та неповний D7-акорд. Розв'язання неповного D7-акорду в тоніку (два способи)

Практичні вправи:

- а) розв'язання письмових завдань.
- б) гра гармонічних зворотів на ф-но.

Література: Л.о. 1, 2.

Л.д.- 4, 8, 10.

Тема 2.6. (2 год.) Обернення D7-акорду. D34-акорд прохідний.

Визначення та позначення акордів. Розв'язання обернень D7-акорду в тоніку. Застосування обернень. Переміщення обернень D7-акорду. Визначення D34- прохідного. Способи застосування. Голосоведіння.

Практичні вправи:

- а) гармонічний аналіз уривків за «Хрестоматією» 3. Кулевської.
- б) аналіз акордових схем та побудова їх у вказаних тональностях

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д. - 2, 6, 9.

Тема 2.7. (2 год.) Стрибки під час розв'язання D7-акорду та його обернень.

Стрибки квінт. Стрибки прім. Подвійні стрибки. Паралельні октави в заключних каденціях. Значення стрибків. Практичні вказівки.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів за «Хрестоматією» 3. Кулевської.
- б) письмові завдання з поєднання обернень D7-акорду.

Література: Л.о. 1, 2, 5.

Л. д. - 2, 3, 7, 9.

Змістовий модуль 3

Тризвуки та септакорди побічних ступенів

Тема 3.1. (2 год). Поняття про неакордові звуки. Повна функціональна система мажору та гармонічного мінору.

Загальні поняття. Різні види не акордових звуків. Нетерцові співзвуччя. Мелодія. Загальні риси побудови мелодії. Мажор. Особливості тонічної групи. Гармонічний мінор. Якості побічних тризвуків. Логіка акордових послідовностей. Головні септакорди. Звороти повної функціональної система. Діатонічна система.

Практичні вправи:

- а) аналіз запропонованих викладачем музичних прикладів.
- б) письмова гармонізація зворотів.

в) аналіз прикладів з «Хрестоматії з гармонічного аналізу О. Скребнова та С. Скребнкової»

г) побудова тризвуків на ф-но та письмово.

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д. - 6, 7, 10.

Тема 3.2. (2 год.) Секстакорд та тризвук II ступеня.

Визначення та позначення акордів. Подвоєння в SII6. Акорди перед SII6. З'єднання SII6 з акордами домінантової групи. Основний тризвук II ступеня в мажорі. Поєднання тризвуків терцового співвідношення. Поєднання тризвука II ступеня з акордами групи домінанти. Прохідна тоніка в оточенні акордів SII та SII6.

Практичні вправи:

а) аналіз прикладів за «Хрестоматією» З. Кулевської.

б) письмові вправи.

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д.-3,7,8.

Тема 3.3. (2 год.) Гармонічний мажор.

Тризвуки гармонічного мажору. Заперечення. З'єднання тризвуків терцового співвідношення. Застосування акордів гармонічного мажору. Перехід акордів мінорної субдомінанти в акорди групи домінанти.

Практичні вправи:

а) гра гармонічних зворотів у вказаних тональностях за ф-но.

б) письмові вправи

Література: Л. о. 2, 4, 5.

Л. д. - 4, 9,10.

Тема 3.4. (2 год.) Тризвук VI ступеня.

Функціональна особливість. Перерваний зворот. TSVI- проміжна ланка. TSVI в субдомінантовому значенні. Голосоведіння в зворотах D-TSVI. TSVI (ts VI) після D7. Перервана каденція. Інші прийоми розширення періоду.

Практичні вправи:

а) гра з'єднань акордів в мажорних тональностях з 1 знаком.

б) письмові завдання.

Література : Л. о. 2, 3, 4.

Л. д. - 7, 8, 9.

Тема 3.5. (2 год.) Септакорд II ступеня та його обернення.

Визначення акорду. Позначення. Інтервальний склад. Обернення II7-акорду. Переважне значення II65-акорду. Приготування II7-акорду та його обернень. Розв'язання II7-акорду в тризвук домінанти та в K64. Розв'язання II7 в тоніку. Перехід II7 в D7 та його обернення. II7 у прохідних зворотах.

Практичні вправи :

- а) гармонічний аналіз за «Хрестоматією» З. Кулевської.
- б) виконання письмового завдання.

Література: Л. о. 2, 3, 5.

Л. д. - 2, 3, 6, 8.

Тема 3.6. (2 год.) Ввідні септакорди та їх обернення.

Визначення та позначення акордів. Два види ввідних септакордів. Функціональна особливість приготування ввідного септакорду та його обернень. Розв'язання ввідних септакордів у тоніку.

Внутрішньофункціональне розв'язання DVII7 в D7 та його обернення. DVII7 в прохідних зворотах. Субдомінантові властивості DVII34-акорду.

Практичні вправи :

- а) гармонічний аналіз за «Хрестоматією» О. Скребнова та С. Скребнкової.
- б) гра гармонічних зворотів у D-dur.

Література: Л.о. 2, 4, 5.

Л. д.- 4, 8.

Тема 3.7. (2 год.) Домінантнонакорд.

Визначення та позначення акорду. Інтервальний склад. Великий та малий нонакорд. Приготування. Розв'язання D9 в Т. D9 як затримання до D7. Переміщення.

Практична робота :

- а) Розв'язання письмових задач.
- б) Гармонічний аналіз.

Література : Л. о. 2, 3, 4.

Л. д. - 3, 4, 8

Змістовий модуль 4

Будова музичного твору, основні різновиди музичних форм.

Прості форми.

Лабораторне заняття 4.1. Засоби музичної виразності. Музичні жанри, жанрові зв'язки. Поняття стилю в музиці. Історичний, національний, композиторський стилі (2 год.)

Єдність форми та змісту музичного твору. Поняття музичної форми, композиції, драматургії. Структурно-смісловий розподіл музичного твору. Виразні можливості музичних засобів. Система або комплекс музичних засобів.

Музична мова та мовлення. Абстрактність музичної мови, умовність знакової системи музичної мови. Комунікаційна функція музичної мови та мовлення.

Багаторівневість музичного твору: музична форма як явище, історично типізована композиція, індивідуальна композиція твору.

Інтонація як головна смислова структура музичного твору. Музична тканина: взаємодія її структурних елементів.

Етимологія терміну жанр (походження). Поняття музичного жанру як роду та виду музичного твору, які історично склалися у зв'язку з різними типами музичного змісту та функціональної ролі в культурі суспільства.

Первинні жанри. Національні риси жанру. Стійкі елементи виразних засобів в ідентифікації жанрових рис та ознак. Жанрова багатошаровість музичного твору. Жанрові зв'язки, стійкі комплекси жанрових зв'язків.

Зміна жанрового модусу в процесі розвитку музичної драматургії. Розвиток музичної композиції згідно законів музичного жанру. Жанри вищого рівня: композиційні узагальнення, які впливають на форму та процес розвитку музичного твору. Поняття жанровості та позажанровості в музичному творі. Жанрові відхилення та мутації.

Поняття стилю як історично сформована система музичного мислення. Зміст та музичні засоби – основні компоненти поняття музичного стилю. Широке та вузьке значення музичного стилю.

Історичний музичний стиль як сукупність виразних та змістовних музичних ознак, притаманних певній історичній добі, національний стиль пов'язаний з культурними традиціями країни, великий вплив на визначення національного стилю мають фольклорні джерела. Індивідуальний композиторський стиль (музичний імідж митця) базується на характерний стійких зображальних прийомах на всьому просторі музичних засобів для певного композитора. Стиль окремого музичного твору визначається за наявності особливої, характерної системи музичних засобів та певного образного строю.

Стильові зв'язки, стильовий контекст, стильові риси. Стильова еволюція в контексті історичного розвитку культури.

Мета: навчитись виявляти основні засоби музичної виразності в музичному творі; навчитись виявляти основні засоби музичної виразності в музичному творі, їх зв'язки в музичній тканині, знаходити елементи музичної мови та мовлення; навчитись визначати первинні жанрові джерела твору.

Завдання: проаналізувати «Ноктюрн» мі-мінор Ф.Шопена та визначити тип фактури, коло головних виразних засобів.

Література основна: 3, 4, 5.

Література додаткова: 1, 8, 9, 11.

Лабораторне заняття 4.2. Поняття музичної форми. Будова музичної мови. Музичний тематизм. Типи тематизму. Фактура. Принципи розвитку в музичній формі (2 год.)

Єдність форми і змісту музичного твору. Поняття музичної форми. Музична форма як багаторівнева система. Структурно-сміслові розчленовування музичного твору.

Система виразних засобів (фонетичні, морфологічні і синтаксичні). Компоненти музичної тканини: ритм, метр, гармонія, мелодія, фактура.

Музична тема як якнайповніша і завершена форма інтонаційного втілення музичного образу. Структура теми, її склад. Тематичне ядро. Прості і складені теми, тематичний комплекс. Тематичний розвиток. Види тематичного розвитку.

Поліфонічна тема. Тема в поліфонії строгого письма (будова, інтервальний склад, особливості метроритму, фігурація).

Поняття фактури. Разновидості музичних складів.

Основні функції частин музичної форми: вступ, виклад, середина, розробка, єднальна, завершальна. Функціональна тріада – І-М-Т (імпульс, розвиток і завершення) як основа формоутворення.

Мета: навчитись виявляти різні стильові риси музичного твору, що притаманно в творі історичному, національному та індивідуальному стилю.

Завдання: проаналізувати гавот з «Сюїти» до балету «Ромео і Джульєтта» С.Прокоф'єва та визначити елементи музичного мовлення, які належать до стилізації старовинного танцю гавот.

Література основна: 1, 4, 5.

Література додаткова: 1, 5, 7, 11.

Лабораторне заняття 4.3. Функції частин музичної форми. Типи викладу музичного матеріалу. Форми мотивів. Масштабно-синтаксичні структури (2 год.)

Музичне речення. Цезура, ознаки вираження цезури.

Типи викладу музичного матеріалу: експозиційний, розробковий, передіктивний, заключний.

Мотив – найдрібніша смислова і конструктивна одиниця музичної мови. Об'єднання мотивів у фрази.

Масштабно-синтаксичні структури в музичній формі (періодичність, підсумовування, дроблення, подвійне підсумовування, подвійне дроблення, дроблення із замиканням, злитість).

Типи мотивів. Дводольні і тридольні мотиви.

Мета: навчитись відокремлювати фонетичні та морфологічні елементи в музичному творі, навчитись визначати функційні типи тематизму.

Завдання: проаналізувати «Прелюдію» ре-бемоль мажор Л.Ревуцького та виявити фонетичні елементи в гармонії та фактурі, охарактеризувати тип фактури прелюдії, знайти морфологічні стійкі елементи, які зустрічаються в мелодії, ритмі та гармонії твору.

Література основна: 1, 2, 4.

Література додаткова: 2, 5, 7, 11.

Практичне заняття 4.4. Період класичного типу. Різновиди періодів (2 год.)

Період. Основні характеристики типового періоду класичного типу. Ознаки закінчення періоду. Різновиди кадансів. Період як основа і одиниця класифікації простих форм.

Мета: прослідкувати еволюцію музичної форми на прикладі порівняльного аналізу.

Завдання: виділити період з I частини фортепіанної сонати № 3 Л.Бетховена та порівняти з першим періодом фортепіанної сонати №1 П.Булєза:

- Проаналізувати та порівняти логіку побудови композиції форм сонат;
- Проаналізувати темоутворення сонат;

Література основна: 1, 3, 5.

Література додаткова: 5, 7, 10.

Лабораторне заняття 4.5. Період як самостійна форма твору (проста одночастинна форма) (2 год.)

Різновиди періоду. Складний період.

Період як самостійна форма твору.

Мета: прослідкувати еволюцію музичної форми на прикладі порівняльного аналізу.

Завдання: знайти та виділити період порівняти з I частини фортепіанної сонати № 5 Л. ван Бетховена. Охарактеризувати його.

- Знайти відхилення від норм сонатної композиції.

Література основна: 1, 3, 4.

Література додаткова: 5, 6, 9.

Практичне заняття 4.6. Прості форми. Проста двочастинна форма (2 год.)

Класифікація форм. Характеристика простих форм, як структур, в яких кожна частина не перевищує по розмірах період. Проста двочастинна форма, її різновиди – репризна і безрепризна прості двочастинні форми.

Мета: навчитись визначати композиційні принципи в музичному творі.

Завдання: проаналізувати мазурку ля-мінор Ф.Шопена:

- Визначити форму п'єси;
- Знайти варіаційний принцип розвитку в п'єсі.

Література основна: 2, 4, 5.

Література додаткова: 3, 7, 9.

Практичне заняття 4.7. Проста тричастинна форма. Різновиди простої тричастинної форми (2 год.)

Проста тричастинна форма, її різновиди (з контрастною серединою, з розвиваючою серединою), типи репризи. Трип'ятичастинна і подвійна тричастинна форма. Проміжні форми як результат з'єднання двох типових форм.

Мета: навчитись визначати композиційні принципи в музичному творі.

Завдання: проаналізувати першу частину кантати «Іоанн Дамаскін» С.Танєєва:

- визначити форму;
- знайти симфонічний тип розвитку в частині кантати.

Література основна: 2, 3, 5.

Література додаткова: 3, 8, 9.

Змістовий модуль 5

Складні музичні форми

Практичне заняття 5.1. Класифікація складних тричастинних форм за типом середини. (2 год.)

Структура складної форми. Принцип організації композиції та драматургії в складних формах.

Складна тричастинна форма. Типи середин (тріо або епізод). Види репризи (точна, динамічна, така, що варіює, скорочена). Складна тричастинна форма з trio. Особливості trio. Особливі види складної тричастинної форми: проміжна між простою і складною тричастинною формою, складна трьохп'ятичасна форма, складна трьохприватна форма, в якій є частини, написані в розвиненіших формах, ніж проста двох- чи три частинна

Мета: навчитись аналізувати текст музичного твору

Завдання: проаналізувати III частину п'ятої симфонії Бетховена:

- визначити форму частини;

- проаналізувати логіку композиції та тематичної послідовності;
- охарактеризувати цитати в творі.

Література основна: 3, 4, 5.

Література додаткова: 3, 4, 11.

Лабораторне заняття 5.2. Складна двочастинна форма. Особливі види складних форм (2 год.)

Складна двочастинна форма. Репризна і безрепризна складна двочастинна форма.

Тональний план розділів.

Мета: навчитись визначати складну двочастинну форму

Завдання: дати письмові визначення:

- поняття складної двочастинної форми. Охарактеризувати її виражальні можливості.
- різновидів складної двочастинної форми.

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 3, 4, 10.

Практичне заняття 5.3. Форма рондо. Різновиди форми рондо (2 год.)

Рондо-визначення. Принцип багаторазового чергування рефрену та епізодів. Рефрен. Епізоди. Народнописане походження форми. Історичні типи рондо – старовинне, класичне, вільне.

Наявність великої кількості розділів. Форма та тональний план розділів. Багатокуплетне рондо.

Форма рондо в творчості віденських класиків. Кількість розділів. Форма рефрену. Використання форми рондо в сонатно-симфонічному циклі.

Мета: навчитись узагальнювати структуру форми рондо

Завдання: дати письмові визначення:

- поняття форми рондо. Охарактеризувати її виражальні можливості.
- різновидів форми рондо.

Література основна: 3, 4, 5.

Література додаткова: 3, 4, 9.

Лабораторне заняття 5.4. Варіаційна форма. Класифікація. Подвійні варіації. Остинатні варіації (2 год.)

Варіаційна форма як виклад теми і ряду її видозмінених повторень. Характерні особливості варіаційної форми. Засоби варіювання. Класифікація варіаційних форм (строгі, вільні, остинатні).

Характерні риси остинатних варіацій. Строгі варіації. Вільні варіації. Двотемні варіації. Варіаційний цикл.

Мета: навчитись робити порівняльний аналіз інтерпретацій музичного твору.

Завдання: порівняти інтерпретації Вальсу з партити №5 М.Скорика у виконанні М.Сука та Є.Басалаєвої:

- знайти відомості про виконавців, їх репертуар;
- визначити стилеві традиції виконавства в двох інтерпретаціях;
- порівняти хронометраж двох інтерпретацій та співставити його з образним змістом виконання;
- проаналізувати будову динамічної драматургії в двох виконаннях;
- зробити висновки, яке виконання в якому ступені розкриває художній замисел твору.

Література основна: 2, 3, 4.

Література додаткова: 3, 4, 6.

Практичне заняття 5.5. Сонатна форма. Різновиди сонатної форми.

Особливі види сонатної форми. Рондо-соната (2 год.)

Принципи побудови сонатної форми. Структура сонатної форми. Вступ і кода сонатної форми. Композиція сонатної форми (тематизм, розвиток, тональний план). Типи сонатної форми: старосонатна, класична, романтична.

Рондо-соната, що об'єднує в собі рондальні і сонатні риси. Особливі види сонатної форми (сонатна форма без розробки, сонатна форма з епізодом в розробці, сонатна форма з дзеркальною репризою). Сонатна форма з подвійною експозицією в інструментальному концерті.

Мета: навчитись узагальнювати структуру сонатної форми

Завдання: дати письмові визначення:

- поняття сонатної форми. Охарактеризувати її виражальні можливості.
- різновидів сонатної форми.

Література основна: 3, 4, 5.

Література додаткова: 3, 4, 9.

Лабораторне заняття 5.6. Циклічні форми в інструментальній музиці.

Циклічні форми в вокальній музиці (2 год.)

Циклічна форма, її будова. Основні види циклічної форми: сонатно-симфонічний цикл, старовинна і нова сюїта, прелюдія і fuga як цикл в творчій спадщині композиторів різних епох.

Вокальний цикл. Засоби музичної виразності, інтонаційний і тематичний зв'язок, вживані для об'єднання циклу.

Мета: навчитись узагальнювати структуру циклу.

Завдання: охарактеризувати вокальний цикл Ф.Шуберта «Зимова путь»;

охарактеризувати фортепіанний цикл Р.Шумана «Дитячі сцени».

Література основна: 2, 4, 5.

Література додаткова: 3, 4, 9, 10.

Лабораторне заняття 5.7. Вільні та мішані форми в інструментальній музиці. Вільні та мішані форми в вокальній музиці (2 год.)

Вільні та мішані форми, з'єднання в них ознак різних типових форм. Взаємопроникнення сонатної і варіаційної форми. Об'єднання розділів в одноприватну композицію. Концентричні форми.

Різновиди вільної форми (зливо-сюїтні і дзеркально-симетричні). Строфічні форми. Варіаційний принцип в будові вокальних форм.

Мета: навчитись узагальнювати основні риси форми рондо-сонати

Завдання: в письмовій формі:

- Проаналізувати ладотональний план на прикладі будь-якого твору.
- Підібрати та проаналізувати твір форми рондо-соната.

Література основна: 2, 3, 5.

Література додаткова: 3, 4, 7, 10.

Змістовий модуль 6

Синтетичні музичні твори. Питання цілісного аналізу музичного твору.

Практичне заняття 6.1. Опера. Оперні форми. Оперета. Мюзикл (2 год.)

Опера як синтетичний вид мистецтва, його складові частини: лібрето, музичний матеріал, сценічна дія. Драматургія оперного спектаклю. Складові оперного акту: арії, ансамблі, хори, інструментальні антракти. Речитативи, наскрізні сцени оперного акту.

Мета: навчитись узагальнювати структуру оперного твору, основні риси жанру оперети та мюзиклу.

Завдання: в письмовій формі:

- Дати визначення понять «опера», «ансамбль», «хор», «арія».
- Охарактеризувати виражальні можливості оперних форм та жанрів.
- Проаналізувати будь-яку арію з оперети.
- Проаналізувати форму певної дії мюзиклу.

Література основна: 1, 2, 3.

Література додаткова: 4, 9, 10.

Лабораторне заняття 6.2. Оперета. Мюзикл. (2 год.)

Оперета як музично-сценічне представлення, в якому вокальні і хореографічні номери перемежаються з розмовними сценами. Мюзикл як різновид оперети, його специфічні риси.

Мета: навчитись узагальнювати структуру оперного твору, основні риси жанру оперети та мюзиклу.

Завдання: в письмовій формі:

- Дати визначення понять «оперета», «мюзикл».
- Охарактеризувати виражальні можливості цих форм та жанрів.
- Проаналізувати будь-яку арію з оперети.
- Проаналізувати форму певної дії мюзиклу.

Література основна: 1, 2, 3.

Література додаткова: 4, 9, 10.

Лабораторне заняття 6.3. Балет.

Балет як синтетичний вид мистецтва, його складові частини: лібрето, музичний матеріал, сценічна дія. Драматургія балетного спектаклю.

Складові балетної вистави: варіації, арабески, па-де-де, па-де-труа та ін..

Роль кордебалету. Номерна та наскрізна драматургія балетного спектаклю.

Мета: навчитись узагальнювати структуру балету, основні риси жанру.

Завдання: в письмовій формі:

- Дати визначення поняття «балет».
- Охарактеризувати виражальні можливості балетних форм.
- Проаналізувати будь-яку сольну сцену з балету.
- Проаналізувати форму певної дії балету.

Література основна: 1, 2, 3.

Література додаткова: 4, 9, 10.

Лабораторне заняття 6.4. Генезис розвитку інструментальних форм (2 год.)

Розвиток інструментальної музики, інструментального багатоголосся, ансамблеве музикування в докласичну добу, зміна та розвиток інструментарію.

Великі інструментальні форми (соната, сюїта, концерт, симфонія): проє становлення стійких музичних форм. Співвідношення вокальних та інструментальних форм в великих синтетичних творах (опера, ораторія, кантата).

Класична доба в розвитку інструментальних музичних форм: кристалізація норм композиційної побудови.

Романтична доба та розхитування стійких законів формоутворення. Доба модерну та авангарду та сьогодення як період плюралізму у формоутворенні, мутації музичної форми, новітні типи композиції.

Мета: навчитись узагальнювати структуру інструментальних форм.

Завдання: в письмовій формі:

- Дати визначення поняття «сюїта». Охарактеризувати виражальні можливості форми.
- Охарактеризувати композиційну будову інструментального концерту.

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 3, 8, 11.

Лабораторне заняття 6.5. Генезис розвитку вокальних форм (2 год.)

Вокальні форми як перші зразки професійної музики. Католицька та православна монодія, багатоголосся. Жанрове розшаровування в готичних піснопівах. Вокальні форми на базі техніці *cantus firmus*. Мотет, мадригал, ричеркар, шансон, віреле – основні вокальні форми доби Ренесансу. Інструментальний супровід вокальних творів. Соціально-функційне призначення музичних творів докласичної доби.

Класична доба в розвитку вокальних музичних форм: кристалізація норм композиційної побудови.

Романтична доба та розхитування стійких законів формоутворення. Доба модерну та авангарду та сьогодення як період плюралізму у формоутворенні, мутації музичної форми, новітні типи композиції.

Мета: навчитись узагальнювати структуру вокальних форм.

Завдання: в письмовій формі:

- Проаналізувати ладотональний план мотету на прикладі будь-якого твору. Назвати засоби музичної виразності, композиційну структуру, ладотональний план.
- Підібрати та проаналізувати мадригал (за вибором студента).

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 3, 8, 11.

Лабораторне заняття 6.6. Музична форма як принцип композиції твору. (2 год.)

Взаємодія форми та змісту твору. Закономірності побудови музичних творів, викладу та розвитку музичного матеріалу. Розкриття змісту твору

через закономірності музичної форми. Музична форма – структура твору.
Форма як процес розвитку у творі.

Мета: навчитись узагальнювати структуру музичних творів.

Завдання: в письмовій формі:

- Проаналізувати форму твору (на вибір) з репертуару із спец інструменту.

Література основна: 1, 2, 4.

Література додаткова: 3, 8, 11.

Лабораторне заняття 6.7. Музична форма як принцип драматургії твору. (2 год.)

Форма як процес розвитку у музичному творі. Формотворення – процес розвитку не тільки структури, а й усіх засобів виразності у музичному творі. Динамізація процесу формотворення. Драматургія твору як процес поєднання структури та розвитку музичної форми.

Мета: навчитись узагальнювати структуру музичних творів.

Завдання: в письмовій формі:

- Проаналізувати форму твору (на вибір) з репертуару для педагогічної практики.

Література основна: 1, 2, 3.

Література додаткова: 3, 8, 11.

IV семестр.

Змістовий модуль 7.

Акорди домінантової групи. Подвійна домінанта.

Лабораторне заняття 7.1. Діатонічні секвенції. (2 год.)

Поняття «Секвенція». Мотив секвенції, ланки секвенції. Кількість ланок. Висхідні та низхідні секвенції. Мелодична секвенція. Гармонічна секвенція. Функціональні співвідношення в секвенції. Секвенції з тризвуків. Путі переміщення. Паралельні секстакорди. Секвенції з септакордами.

Мета: навчитись користуватися гармонічними секвенціями.

Завдання гра на фортепіано:

- Гра діатонічних секвенцій з двох тризвуків;
- Гра діатонічних секвенцій D7-T у заданих тональностях.

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 3, 8, 10.

Лабораторне заняття 7.2. Секстакорд зменшеного тризвука VII ступеня. (2 год.)

Функціональна особливість VII6. Подвоєння. Застосування ввідного секстакорду в прохідних зворотах та у звороті з гармонізації верхнього тетракорду мажору та мелодичного мінору.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання гра на фортепіано:

- Прохідних зворотів з VII6 у заданих тональностях;
- Гра гармонізації верхнього тетракорду мажору та мелодичного мінору.

Література основна: 1, 2, 3.

Література додаткова: 5, 8, 9.

Лабораторне заняття 7.3. Секстакорд та тризвук III ступеня. Домінанта з секстою. (2 год.)

Функціональна особливість III53. Подвійність функції. Застосування III6. Подвоєння. Умови використання домінанти з секстою. Розв'язання домінанти з секстою. Використання цього акорду у творчості романтиків, зокрема Ф.Шопена. D7 з секстою.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання з аналізу:

- Письмово проаналізувати гармонічний план прелюдії Ф.Шопена №20;
- Виконання письмової гармонізації мелодії.

Література основна: 1, 3, 4.

Література додаткова: 5, 7, 9.

Лабораторне заняття 7.4. Натуральний мінор у фрігійських тетракордах. (2 год.)

Домінантова група акордів у натуральному мінорі. Епізодична роль натурального мінору. Будова фрігійського тетракорду. Фрігійський тетракорд у сопрано. Варіанти гармонізації. Фрігійський тетракорд у басі. Варіанти гармонізації.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання з аналізу:

- Письмово проаналізувати гармонічний план вступу до Ноктюрну Ф.Шопена №20;
- Виконання письмової гармонізації мелодії або басу.

Література основна: 1, 2, 4.

Література додаткова: 5, 6, 9.

Лабораторне заняття 7.5. Акорди подвійної домінанти.

Приготування, розв'язання в К64. (2 год.)

Значення альтерованих співзвуч. Група акордів подвійної домінанти (альтерованої субдомінанти). Акорди подвійної домінанти в мажорі та мінорі. Роль подвійної домінанти. Приготування подвійної домінанти. Розв'язання DD в D53 та К64.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання з аналізу:

- Підібрати приклади використання DD у власних програмних творах;
- Виконання письмової гармонізації мелодії або басу.

Література основна: 1, 3, 5.

Література додаткова: 4, 6, 9.

Лабораторне заняття 7.6. Подвійна домінанта в середині побудови. Перехід у D, D7 та його обернення, у П7 та його обернення. DD у прохідних зворотах. (2 год.)

Особливості застосування DD у середині побудов. Розв'язання DD у D та Т64 прохідний. Перехід DD у дисонуючі акорди групи D. Перехід DD у дисонуючі акорди групи S.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання з аналізу:

- Підібрати приклади використання DD у власних програмних творах;
- Виконання письмової гармонізації мелодії або басу.

Література основна: 1, 2, 5.

Література додаткова: 3, 6, 9.

Лабораторне заняття 7.7. Альтерація акордів подвійної домінанти. (2 год.)

Умови альтерації. Група акордів альтерованої DD. Приготування акордів альтерованої DD. Розв'язання DD із збільшеною секстою в К64 та прохідний Т64.

Мета: навчитись користуватись новим гармонічним засобом.

Завдання з аналізу:

- Підібрати приклади використання альтерованої DD у власних програмних творах;
- Виконання письмової гармонізації мелодії або басу.

Література основна: 3, 4, 5.

Література додаткова: 3, 7, 9.

Змістовий модуль 8.

Типи тональних співвідношень.

Тема 8.1. Альтерація акордів домінантової групи (2 год.)

Альтерація як загострення тяжінь нестійких звуків у стійкі.
Альтерація II ступення в мажорі. Альтерація IV в мінорі. Альтерація акордів D в мажорі. Приготування, розв'язання та голосоведіння.
Альтерація D в каденції.

Альтерація акордів D в мінорі. Голосоведіння.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів з «Хрестоматії» З. Кулевської.
- б) виконання письмового завдання - № 686 (5)

Література: Л. о. 1, 2, 4, 5.

Л. д. – 2, 3, 8.

Тема 8.2. Альтерація акордів субдомінантової групи (2год.)

Хроматичне змінення II ступеня в акордах S. Пониження II ступеня.
Неаполітанський секстакорд. Подвоєння, підготовка, розв'язання.
Неаполітанський секстакорд у плагальних зворотах. Неаполітанський септакорд. Основний тризвук II низького ступення. Альтерація субдомінанти в мажорі.

Практичні вправи:

- а) гармонічний аналіз: О. Скрябін. Прелюдія до-дієз мінор ор. 11.
- б) виконання письмового завдання: №713(6).

Література: Л. о. 1, 2, 3, 5.

Л. д. – 2, 5, 10.

Тема 8.3. Органний пункт. (2год.)

Визначення поняття. Функція органного пункту. Введення та виведення органного пункту. Гармонія органного пункту. Органний пункт у 4-х голосі. Тонічний органний пункт. Домінантовий органний пункт. Подвійний органний пункт. Фігурація органного пункту.

Практичні вправи:

- а) аналіз прикладів з «Хрестоматії» О. Скребкова та С. Скребкової
- б) виконання письмового завдання - № 723 (1)

Література: Л. о. 1, 3, 5.

Л. д. – 1, 2, 7, 8.

Тема 8.4.

Мажоро-мінорні системи (2год.)

Взаємозв'язок мажору з мінором. Ускладнення мажору співзвуччями

одноіменного мінору. Ускладнення мінору співзвуччями одноіменного мажору. Перевага однієї з тонік. Побічні домінанти в мажоро-мінорі. Альтеровані співзвуччя в мажоро-мінорі. Співвідношення паралельних тональностей.

Практичні вправи:

а) аналіз прикладів: С. Рахманінов. «Мелодія» мі-мажор. Л. Ревуцький. «Пісня».

б) виконання письмового завдання: № 762 (1)

Література: Л. о. 1, 2, 5.

Л. д. – 3, 4, 7, 8.

Тема 8.5. Енгармонічні модуляції (2 год.)

Особливості енгармонічної модуляції. Загальний та модулюючий акорди. Види акордів, які енгармонічно переосмислено. Введення зменшеного септакорда. Розв'язання зменшеного септакорда у новій тональності. Енгармонічна спорідненість D7 – акорду. Виконання модуляції.

Практичні вправи:

а) аналіз прикладів з «Хрестоматії» З. Кулевської.

б) гра акордових послідовностей на енгармонічну модуляцію зм. VII7 та D7.

Література: Л. о. 1, 2, 4, 5.

Л. д. – 2, 4, 7.

Тема 8.6. Модулюючі секвенції (2 год.)

Значення модулюючих секвенцій. Будова ланки секвенції. Переміщення мотиву. Будова секвенції. Область застосування модулюючих секвенцій.

Практичні вправи:

а) гра модулюючих секвенцій (D65-T; II7-D34-T) у визначених тональностях.

б) виконання письмового завдання: №805(1).

Література: Л. о. 1, 2, 4.

Л. д. – 2, 6, 7, 9.

Тема 8.7. Гармонічне варіювання (2 год.)

Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданої мелодії. Можливості гармонічного варіювання під час гармонізації заданого басу. Значення гармонічного варіювання в розвитку музичного матеріалу. Варіації на *soprano-ostinato*. Варіації на *basso-ostinato*.

Практичні вправи:

а) гра прикладів на гармонізацію мелодії різними способами;

б) гра прикладів на гармонізацію басу різними способами;

в) гармонічний аналіз: М. Глінка «Перський хор» з опери «Руслан і Людмила».

Література: Л. о. 1, 3, 5.

Л. д. – 3, 6, 7, 9, 10.

Змістовий модуль 9.

Поліфонічні засоби та форми.

Практичне заняття 9.1. Поліфонія як засіб музичної виразності.

Строгий стиль. Одноголосся. (2 год.)

Мета: ознайомлення з музикою епохи Ренесансу. Виявлення засобів музичної виразності в одноголоссі суворого стилю.

Завдання:

- Визначення поліфонії як предмету і як засобу музичної виразності.
- Історичні етапи розвитку поліфонії.
- Загальна характеристика музичного мистецтва епохи Відродження. Суворий стиль.
- Аналіз засобів музичної виразності мелодики суворого стилю:
- чітка ладо-функціональна основа (мажор, мінор, діатонічні лади).
- ладо гармонічні закономірності одноголосся (гармонічний фон, відхилення, модуляції).
- інтервальний склад мелодії.
- головна роль метру та ритму.

Основна література: 1, 2, 3, 4

Додаткова література: 1, 2, 5

Практичне заняття 9. 2. Двоголосся строгого стилю. Простий контрапункт. (2 год.)

Мета: спостереження за двоголоссям суворого стилю.

Завдання:

- Аналіз простого контрапункту, характеристика інтервалів. Готування та розв'язування дисонансів. Недосконалі та досконалі консонанси.
- Аналіз двоголосних прикладів суворого стилю (твори Дж. Палестріни)

Основна література: 1, 2, 3, 4

Додаткова література: 1, 2, 6

Практичне заняття 9.3. Складний контрапункт. Його різновиди.

Вертикально та горизонтально-рухомий контрапункт (2год.)

Мета: спостереження за двоголоссям суворого стилю.

Завдання:

- Аналіз складного контрапункту.
- Спостереження за його різновидами.
- Складний контрапункт: Його різновиди.
- Цифрове позначення інтервалів по системі С. І. Танєєва. Індекс вертикаліс.
- Аналіз прикладів на:
 - а) Подвійний контрапункт октави.
 - б) подвійний контрапункт деціми.
 - в) подвійний контрапункт дуодеціми./
- Аналіз складного контрапункту.
- Горизонтально-рухомий контрапункт.
- Подвійно-рухомий контрапункт.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5; фуги з “ДТК” Й. С. Баха.

Додаткова література: 3, 7.

Практичне заняття 9.4. Загальна характеристика поліфонії вільного стилю. Фуга. Експозиція фуги. (2 год.)

Мета: виявлення закономірностей поліфонічного письма вільного стилю.

Завдання:

1. Характеристика вільного стилю як нового етапу розвитку поліфонії.
Епоха барокко.
2. Визначення творчості Й. С. Баха та Г. Ф. Генделя як вершини вільного стилю.
3. Визначення фуги як найвищої імітаційної контрапунктичної форми.
4. Аналіз розділів експозиції фуги:
5. Тема фуги. Індивідуалізація теми в процесі еволюції фуги. Контрасні та однорідні теми. Ладотональні особливості. Діатоніка та хроматика.
Приховане голосоведіння.
6. Аналіз розділів експозиції фуги:
 - а) Відповідь. Реальна та тональна відповіді. Ритмічні умови вступу відповіді. Кодета.
 - б) Протискладання як природне продовження теми. Контраст і сполучення з відповіддю. Утримані та неутримані протискладання.
 - в) Інтермедія. Її роль. Розробковість як основний принцип розвитку.
Тематичний склад. Побудова інтермедії.

Основна література: 1, 2, 4, 5; Фуги Й. С. Баха з «ДТК».

Додаткова література: 1, 2

Практичне заняття 9.5. Розвиваюча частина фуги. Заключна частина фуги. (2 год.)

Мета: виявлення закономірностей побудови форми фуги.

Завдання:

1. Аналіз:

- а) Побудови середніх розділів фуги.
- б) Тонального плану початку середнього розділу.
- в) Парних та поодиноких проведень теми в нових тональностях.
- г) Тональних планів проведення тем та інтермедій середнього розділу.

2. Спостереження за стретою. Стретність як важливий засіб розвитку середніх розділів та заключних частин фуг. Ритмічне збільшення та зменшення.

3. Спостереження за:

- Динамічним характером заключної частини фуги.
- Тональний план початку заключної частини.
- Умовність терміну “реприза” для характеристики заключних частин фуги. Індивідуальність структури заключних розділів бахівських фуг. Тональні плани (T-S).
- Стретами в репризі: Кодами.

Основна література: 1, 3, 4, 5; фуги з II тому “ДТК” И. С. Баха.

Додаткова література: 1, 2, 6

Лабораторне заняття 9.6. Фугета. Фугато. Еволюція форми фуги. (2 год.)

Мета: аналіз прийомів формотворення в інших поліфонічних формах.

Завдання:

- Визначення фугети як нескладної невеликої фуги для фортепіано чи органу. Норма розвитку – прості імітації.
- Аналіз фугато як частини розробки гомофонної форми.
- Виведення етапів еволюції форми фуги в післябахівську епоху:
 - 1) Фуга як частина сонатно - симфонічного циклу віденських класиків.
 - 2) Фугато у Бетховена та творчості композиторів XIX ст.
 - 3) Фуга в творчості композиторів XX ст. Подальше оновлення музичної образності та мовних засобів.

Основна література: 1, 3, 5,; твори Д. Шостаковича та Р. Щедріна.

Додаткова література: 1, 2, 6

Лабораторне заняття 9.7. Поліфонічні форми та прийоми в українському фольклорі та в творчості українських та зарубіжних композиторів. (2 год.)

Мета: розвиток навичок поліфонічного аналізу та виховання музичної ерудиції.

Завдання:

розвиток навичок поліфонічного аналізу та виховання естетичного смаку. Виявлення закономірностей поліфонічного багатоголосся українського фольклору. Виявлення закономірностей поліфонічного багатоголосся в творчості українських композиторів.

- 1) Визначення народного багатоголосся як різновиду поліфонії.
- 2) Загальна стильова характеристика українських багатоголосних пісень: ладогармонічні, мелодичні, метроритмічні, фактурні, композиційні особливості.
- 3) Виявлення підголосків як розвиваючого тематичного матеріалу та одночасно як сполучення з основною мелодією, діапазон тематичного перетворення у підголосках від унісонного викладення до контрастних мелодичних голосів та вільних імітацій.

Позначення типів підголосків: втора, додаючий, розвиваючий, контрастуючий, підголосок-фон. Варіантно-варіаційні засоби розвитку.

4) Слухання та спостереження за використанням поліфонічних прийомів українськими композиторами XIX-XXI ст.

- твори для оркестру українських народних інструментів.
- Бортнянський Д. Хорові концерти
- Дичко Л. Хорові твори.
- Лисенко М. Кантата «Радуйся, нива неполітая».
- Шамо І. «Картини російських живописців».

5) Слухання та спостереження за використанням поліфонічних прийомів зарубіжними композиторами XIX-XX ст:

- Барток Б. «Мікрокосмос». Зошит 4 №№114, 121.
- Бетховен Л. Сонати №7 та 18
- Моцарт В. Сонати №15, 18, «Реквієм»
- Шопен Ф. Мазурки оп. 56 №2, 4

6) Слухання та спостереження за використанням поліфонічних прийомів російськими композиторами XIX-XXI ст.

- Бородін О. Опера «Князь Ігор» І к. II д. Хор поселян.
- Глінка М. Опера «Іван Сусанін» Тріо з I дії.
- Прокоф'єв. Кантата «Олександр Невський» IV ч.
- Чайковський П. Опера «Пікова дама» - квартет з I частини
- Шостакович Д. Симфонія «1905 р.» I ч.

- Щедрін Р. Прелюдії та фуги.

Основна література: 1, 4, 5, 6

Додаткова література: 2, 5, Твори М. Лисенка, К. Стеценка, Л. Дичко.

Л. Ревуцький «Галицькі пісні», «Сонечко», Хорові обробки українських пісень М. Д. Леонтовича, М.В. Лисенка, К. Стеценка, Л. Дичко та інші.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

3 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів
Відвідування лабораторних	1	7	7	7	7	7	7	4	4	4	4	6	6
Відвідування семінарських занять	1												
Відвідування практичних занять	1							3	3	3	3	1	1
Робота на семінарському занятті	10												
Робота на практичному занятті	10							3	30	3	30	1	10
Лабораторна робота (у тому числі допуск, виконання, захист)	10	7	70	7	70	7	70	4	40	4	40	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	7	35	7	35	7	35	7	35	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-								
Разом			137		137		137		137		137		137
Максимальна кількість балів:													
100													
Розрахунок коефіцієнта:										III семестр – залік. Коефіцієнт – 8,22			

4 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 7		Модуль 8		Модуль 9	
		Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів
Відвідування лабораторних	1	7	7	7	7	2	2
Відвідування семінарських занять	1						
Відвідування практичних занять	1					5	5
Робота на семінарському занятті	10						
Робота на практичному занятті	10					5	50
Лабораторна робота (у тому числі допуск, виконання, захист)	10	7	70	7	70	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	7	35	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом			137		137		137
Максимальна кількість балів:		100					
Розрахунок коефіцієнта:		IV семестр – залік. Коефіцієнт – 4,11					

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
2.1	Стрибки терцових тонів	Засвоєння теоретичних понять. Гра з'єднань акордів.	2	Л.о. 1, 2. Л. д. – 4, 7. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.2	Секстакорди головних ступенів ладу. Сполучення секстакорду с тризвуком кварто-квінтового та секундового співвідношення.	Виконання письмової задачі. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 1, 2, 4. Л. д. – 2, 6. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.3	Стрибки під час сполучення тризвука з секстакордом. Сполучення двох секстакордів.	Гра вправ на ф-но. Гармонічний аналіз.	2	Л.о. 1, 2, 3. Л. д. – 2, 3. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.4	Прохідні та допоміжні квартсекстакор-ди.	Вирішення письмового завдання. Гра вправ на ф-но.	2	Л. о. 1, 3, 5. Л. д. – 6, 7. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування, МКР	5
2.5	D7-акорд повний та неповний. Підготовка та розв'язання	гармонічний аналіз – О. Скрябін. Прелюдія до дієз мінор ор. 11. виконання письмового завдання № 197 (6).	2	Л. о. 1, 2, 3. Л. д. – 6.	Письмове та усне опитування	5
2.6	Обернення D7 акорду, прохідний D34 акорд	Творче завдання: скласти мелодію в тональності D-dur та додати до неї акомпанемент з використанням обернень D7 акорду.	2	Л. о. 1, 2, 5. Л. д. – 3.	Письмове та усне опитування	5
2.7	Стрибки під час розв'язання D7-акорду та його обернень. Поняття про неакордові звуки	Виконання письмового завдання - №226 (4)	2	Л. о. 2, 3. Л. д. – 4, 9.	Письмове та усне опитування	5

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
1.1	Вступ. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад. Функціональна система головних тризвуків.	Побудова тризвуків у тісному та широкому розташуванні в тональностях до 2 знаків.	2	Л. о. 1, 2, 4. Л. д. – 6. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.2	Сполучення головних тризвуків. Гармонічне з'єднання.	Гармонічне з'єднання тризвуків Т-S, Т-D в тональностях до 2 знаків. Гармонічний аналіз прикладів.	2	Л. о. 1, 2, 3. Л. д. – 3. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.3	Мелодичне з'єднання тризвуків	Мелодичне з'єднання тризвуків Т-S, Т-D, S-D. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 2, 3. Л. д. – 4, 9. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.4	Переміщення акордів.	Гра вправ на ф-но. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 2, 3. Л. д. – 8. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.5	Каденції. Період. Речення. Кадансовий квартсекстакорд	Гармонічний аналіз. Підбирання прикладів з художньої літератури. Виконання письмової задачі.	2	Л. о. 1, 3, 5. Л. д. – 2, 3. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.6	Гармонізація мелодії	Гармонічний аналіз. Гра вправ на ф-но.	2	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 3, 4. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.7	Гармонізація басу	Виконання письмової задачі.	2	Л. о. 1, 2, 6. Л. д. – 4, 5. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування, МКР	5

6.2. Завдання для самостійної роботи студентів та критерії її оцінювання

3 семестр

Тризвуки головних ступенів.

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
1.1	Вступ. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад. Функціональна система головних тризвуків.	Побудова тризвуків у тісному та широкому розташуванні в тональностях до 2 знаків.	2	Л. о. 1, 2, 3. Л. д. – 6. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.2	Сполучення головних тризвуків. Гармонічне з'єднання.	Гармонічне з'єднання тризвуків T-S, T-D в тональностях до 2 знаків. Гармонічний аналіз прикладів.	2	Л. о. 1, 2, 4. Л. д. – 3. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.3	Мелодичне з'єднання тризвуків	Мелодичне з'єднання тризвуків T-S, T-D, S-D. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 2, 5. Л. д. – 4, 9. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.4	Переміщення акордів.	Гра вправ на ф-но. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 8. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.5	Каденції. Період. Речення. Кадансовий квартсекстакорд	Гармонічний аналіз. Підбирання прикладів з художньої літератури. Виконання письмової задачі.	2	Л. о. 1, 3, 5. Л. д. – 2, 3. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.6	Гармонізація мелодії	Гармонічний аналіз. Гра вправ на ф-но.	2	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 3, 4. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
1.7	Гармонізація басу	Виконання письмової задачі.	2	Л. о. 1, 2, 5. Л. д. – 4, 8. Л. дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування, МКР	5

Змістовий модуль 2.

Обернення тризвуків головних ступенів

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
2.1	Стрибки терцових тонів	Засвоєння теоретичних понять. Гра з'єднань акордів.	2	Л.о. 1, 2. Л. д. – 4, 7. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.2	Секстакорди головних ступенів ладу. Сполучення секстакорду с тризвуком кварто-квінтового та секундового співвідношення.	Виконання письмової задачі. Гармонічний аналіз.	2	Л. о. 1, 2, 3. Л. д. – 2, 6. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.3	Стрибки під час сполучення тризвука з секстакордом. Сполучення двох секстакордів.	Гра вправ на ф-но. Гармонічний аналіз.	2	Л.о. 1, 2, 4. Л. д. – 2, 3. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.4	Прохідні та допоміжні квартсекстакор-ди.	Вирішення письмового завдання. Гра вправ на ф-но.	2	Л. о. 1, 3, 5. Л. д. – 6, 7. Л.дов. – 1, 2.	Письмове та усне опитування, МКР	5
2.5	D7-акорд повний та неповний. Підготовка та розв'язання	гармонічний аналіз – О. Скрибін. Прелюдія до дієз мінор ор. 11. виконання письмового завдання № 197 (6).	2	Л. о. 1, 2, 6, 8. Л. д. – 6.	Письмове та усне опитування	5
2.6	Обернення D7 акорду, прохідний D34 акорд	Творче завдання: скласти мелодію в тональності D-dur та додати до неї акомпанемент з використанням обернень D7 акорду.	2	Л. о. 1, 2, 5. Л. д. – 3.	Письмове та усне опитування	5
2.7	Стрибки під час розв'язання D7-акорду та його обернень. Поняття про неакордові звуки	Виконання письмового завдання - №226 (4)	2	Л. о. 2, 6. Л. д. – 4, 9.	Письмове та усне опитування	5

Змістовий модуль 3. Головні септакорди (D7 та II7)

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
3.1	Поняття про не акордові звуки. Повна функціональна система мажору та гармонічного мінору.	Гармонічний аналіз : М. Мясковський «Прості варіації»	2	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 8.	Письмове та усне опитування	5
3.2	Секстакорд та тризвук II ступеня.	Гармонічний аналіз : Л.Бетховен. Соната №1 1ч.	3	Л. о. 2, 4, 5. Л. д. – 8, 9	Письмове та усне опитування	5
3.3	Гармонічний мажор.	Гармонічний аналіз Ф. Шопен. Ноктюрн ор. 32.	3	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 2, 3.	Письмове та усне опитування	5
3.4	Тризвук VI ступеня	Гармонічний аналіз : С. Прокоф'єв «Дитяча музика» - «Каяття».	2	Л.о. 2, 4, 5. Л. д. – 4, 8.	Письмове та усне опитування	5
3.5	Септакорд II ступеня та його обернення	Виконання письмового завдання № 294 (9).	4	Л. о. 2, 3, 4. Л. д. – 3, 4.	Письмове та усне опитування	5
3.6	Ввідні септакорди. Визначення, побудова, розв'язання.	Гармонічний аналіз: Л. Бетховен. Соната №8 1ч. (вступ).	4	Л.о. 1, 2. Л. д. – 4.	Письмове та усне опитування	5
3.7	Домінантовий нонакорд.	Гармонічний аналіз. Ф. Шопен. Вальс a-moll.	2	Л. о. 1, 2, 3. Л. д. – 2, 6.	Письмове та усне опитування	5

Змістовий модуль 4

Будова музичного твору, основні різновиди музичних форм.

	4.1	<p>Законспектувати I главу підручника «Аналіз музичних творів» Л. Мазеля.</p> <p>Скласти конспект I глави підручника «Форми музичних творів» В. Холопової.</p> <p>Виписати існуючі трактування поняття інтонації з роботи Б. Асаф'єва «Музична форма як процес». Знайти альтернативні визначення понять музична мова та музичне мовлення.</p> <p>Знайти визначення жанру стосовно образотворчого мистецтва, літератури, театру, кіно. Знайти тлумачення стилю у літературі, театрі, образотворчому мистецтві та співставити з визначенням музичного стилю</p>	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
--	-----	---	---	----------------------------	-------------------------------------	---

4.2	<p>Поняття музичної форми.</p> <p>Будова музичної мови</p> <p>Музичний тематизм.</p> <p>Типи тематизму</p> <p>Фактура</p> <p>Принципи розвитку в музичній формі</p>	<p>Навести приклади різної фактури. Навести приклади різного типу тематизму в різних розділах музичної форми. Знайти та відокремити елементарні синтаксичні побудови (мотив, фраза, тема) в головній партії 1 частини першої фортепіанної сонати Л.Бетховена № 2</p>	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
4.3	<p>Функції частин музичної форми</p> <p>Типи викладу музичного матеріалу.</p> <p>Форми мотивів.</p> <p>Масштабно-синтаксичні структури</p>	<p>Знайти та відокремити елементарні синтаксичні побудови (мотив, фраза, тема) в головній партії 1 частини сонати С.Прокоф'єва № 7.</p> <p>Навести приклади різних мотивів. Знайти типи масштабно-синтаксичні структури в головній партії I частини сонати Ф.Ліста сі мінор</p>	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
4.4	<p>Період класичного типу</p> <p>Різновиди періоду</p>	<p>Навести приклади періодів та проаналізувати</p>	4	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
4.5	<p>Період як самостійна форма твору (проста одночастинна форма)</p>	<p>Навести приклади простої двочастинної форми та проаналізувати</p>	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
4.6	<p>Прості форми. Проста двочастинна форма.</p>	<p>Знайти приклади простої двочастинної форми</p>	4	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
4.7	<p>Проста тричастинна форма</p> <p>Різновиди простої тричастинної форми</p>	<p>Знайти приклади простої тричастинної форми</p>	4	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5

Змістовий модуль 5

Складні музичні форми

5.1	Класифікація складних тричастинних форм за типом середини.	Перелічити письмово складні музичні форми. Навести приклади різних типів середини в три частинній формі	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.2	Складна двочастинна форма. Особливі види складних форм	Навести приклади складної двочастинної форми та проаналізувати.	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.3	Форма рондо. Різновиди форми рондо. Рондоподібні форми.	Навести приклади форми рондо та проаналізувати.	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.4	Варіаційна форма. Класифікація. Подвійні варіації. Остинатні варіації.	Навести приклади форми рондо та проаналізувати.	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.5	Сонатна форма. Різновиди сонатної форми. Особливі види сонатної форми. Рондо-соната.	Навести приклади сонатної форми з власного репертуару із спец інструменту та проаналізувати.	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.6	Циклічні форми в інструментальній та вокальній музиці.	Навести приклади інструментальних та вокальних сюїт та проаналізувати.	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5
5.7	Вільні та мішані форми інструментальної та вокальної музики.	Навести приклади мішаних форм з рисами дво- та тричастинності	2	Див. літ. до теми	Опитування , перевірка завдань	5

Змістовий модуль 6

Синтетичні музичні твори. Цілісний аналіз музичного твору.

6.1	Опера. Оперні форми.	Навести приклади сценічних форм в опері та проаналізувати їх за жанром	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.2	Оперета. Мюзикл.	Навести приклади сценічних форм в опереті та мюзиклі та проаналізувати їх за жанром	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.3	Балет.	Навести приклади сценічних форм в балеті та проаналізувати їх за жанром	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.4	Генезис розвитку інструментальної музики.	Навести приклади старовинних форм інструментальних творів	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.5	Генезис розвитку вокальних форм.	Навести приклади старовинних форм вокальних творів	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.6	Музична форма як принцип композиції твору.	Навести приклади інструментальних та вокальних творів та проаналізувати форму як «функції вищого порядку»	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
6.7	Музична форма як принцип драматургії твору.	Аналіз циклічної форми на вибір	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5

4 семестр

Змістовий модуль 7

Складні музичні форми

7.1	Діатонічні секвенції	Гра діатонічних секвенцій D- Т та D7-Т у поданих тональностях	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5
7.2	Секстакорд зменшеного тризвука VII ступеня	Гра гармонічних зворотів з використанням тризвука VII ступеня. Гармонізація заданої мелодії чи басу	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5

7.3	Тризвук та секстакорд III ступеня. Домінанта з секстою	Гра гармонічних зворотів з використанням тризвука III ступеня. Гармонізація заданої мелодії чи басу	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5
7.4	Натуральний мінор у фригійських тетракордах	Гра гармонічних зворотів. Гармонізація заданої мелодії чи басу	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5
7.5	Акорди подвійної домінанти. Приготування та розв'язання в K64	Гра поєднань. Гармонізація заданої мелодії чи басу. Гармонічний аналіз прикладів з художньої літератури	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5
7.6	Подвійна домінанта в середині побудови. Перехід в D, D7 та його обернення, у II7	Гра поєднань. Гармонізація заданої мелодії чи басу. Гармонічний аналіз прикладів з художньої літератури	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5
7.7	Альтерація акордів подвійної домінанти	Гра поєднань. Гармонізація заданої мелодії чи басу. Гармонічний аналіз прикладів з художньої літератури	2	Див. літ до теми	Опитування, перевірка завдань	5

Змістовий модуль 8

Типи тональних співвідношень

8.1	Альтерація акордів доміантової групи	Гармонізація акордових схем за ф-но. Гармонічний аналіз: М. Дремлюга «Лірична пісня»	2	Л. о. 1, 2, 4, 6. Л. д. – 2, 3, 8.	Письмове та усне опитування	5
8.2	Альтерація акордів субдоміантової групи	Гра гармонічних зворотів з альтерованою субдомінантою. Письмове завдання №762(1)	2	Л. о. 1, 2, 3, 5. Л. д. – 2, 5, 10.	Письмове та усне опитування	5
8.3	Органний пункт.	Підбір прикладів з художньої літератури. Письмове завдання №723(5)	2	Л. о. 1, 3, 5, 6. Л. д. – 1, 2, 7, 8.	Письмове та усне опитування	5
8.4	Мажоро-мінорні системи.	Підбір прикладів з художньої літератури. Письмове завдання №762(5)	2	Л. о. 1, 2, 6. Л. д. – 3, 4, 8.	Письмове та усне опитування	5
8.5	Енгармонічні модуляції	гра гармонічних схем на енгармонізм зм. VII та D7. Гармонічний аналіз: Л. Бетховен – соната оп. 26 2ч.	2	Л. о. 1, 2, 3, 6. Л. д. – 6, 6.	Письмове та усне опитування	5
8.6	Модулюючі секвенції	Гармонічний аналіз : П. Чайковський вступ до опери «Євгеній Онегин». Письмове		Л. о. 2, 3, 6. Л. д. – 8.	Письмове та усне опитування	5

		завдання №805(3)				
8.7	Гармонічне варіювання	Виконання письмового завдання - №336 (5) в декількох варіантах	2	Л. о. 1, 3, 5, 6. Л. д. – 3,4, 10.	Письмове та усне опитування	5

Змістовий модуль 9

Поліфонічні засоби та форми

9.1	Поліфонія як засіб музичної виразності. Строгий стиль.Одноголосся	1)визначення основних засобів музичної виразності мелодики суворого стилю. 2)Складання мелодії суворого стилю у визначеній тональності.	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.2	Двоголосся строгого стилю. Простий контрапункт	1)відповіді на теоретичні запитання за темою. 2)Складання прикладів простого контрапункту	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.3	Складний контрапункт. Вертикально та горизонтально рухомий контрапункт	1)відповіді на теоретичні запитання за темою. 2)Засвоєння основних правил здійснення вертикально-рухомого контрапункту 3) виконання завдань на контрапункт октави та децими.	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.4	Загальна характеристика поліфонії вільного стилю. Експозиція фуги	1)відповіді на теоретичні запитання за темою. 2) слухання та гра тем фуги з «ДТК» Й.Баха 3)створення теми фуги в обраній тональності та визначеному характері.	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.5	Розвиваюча частина фуги. Заклучна частина фуги	1) слухання та аналіз фуг И. С. Баха з”ДТК” за схемою. 2) складання потактової схеми фуги с – moll з II тому “ДТК” в цілому	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.6	Фугета. Фугато. Еволюція форми фуги	Слухання та аналіз схем фуг Р. Щедріна. Д. Шостакович.	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5
9.7	Поліфонічні форми та прийоми в українському фольклорі та в творчості українських та зарубіжних композиторів	Підготовка рефератів на тему “Значення поліфонії в творчості українських композиторів”, “Поліфонія в творчості	2	Див. літ. до теми	Опитування, перевірка завдань	5

Критерії оцінювання самостійної роботи	Рівень виконання	К-сть балів
Студент надав декілька правильних визначень теоретичних понять з даної дисципліни згідно концепцій різних авторів. Творчо підійшов до виконання практичних завдань. Не припускається помилок у побудові заданих акордів та їх розташуванні. Слідкує за мелодичною лінією сопрано чи басу. Вправно виконує завдання на фортепіано. Чітко робить гармонічний, структурний або поліфонічний аналіз.	Високий	5
Студент надав правильні визначення теоретичних понять з даної дисципліни. Творчо підійшов до виконання практичних завдань. Майже не припускається помилок у побудові заданих акордів та їх розташуванні. Слідкує за мелодичною лінією сопрано чи басу. Виконує завдання на фортепіано з незначними помилками. Чітко робить гармонічний, структурний або поліфонічний аналіз.	Достатній	4
Студент надав неточні визначення теоретичних понять з даної дисципліни. Формально підійшов до виконання практичних завдань. Припускається значних помилок у побудові заданих акордів та їх розташуванні. Не слідкує за голосоведінням та мелодичною лінією сопрано чи басу. Виконує завдання на фортепіано із значними помилками. Гармонічний, структурний або поліфонічний аналіз робить несвідомо.	Середній	3
Студент не в змозі надати визначення основних теоретичних понять з даної дисципліни. Не здатний виконати письмове практичне завдання або робить його з грубими помилками. Припускається серйозних помилок у побудові заданих акордів та їх розташуванні. Не володіє навичками правильного голосоведіння. Не слідкує за мелодичною лінією сопрано чи басу. Нездатний виконати завдання на фортепіано. Неспроможний зробити гармонічний, структурний або поліфонічний аналіз.	Низький	0-2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється в письмовій формі та складається з таких видів роботи:

1. Письмові вправи по побудові заданих акордових засобів у запропонованій тональності;
2. Гармонізація запропонованої мелодії чи басу з використанням вивчених акордових засобів;
3. Гармонічний, структурний або поліфонічний аналіз запропонованих уривків з художньої літератури;

Критерії оцінювання модульного контролю	Рівень виконання	К-сть балів
Студент надав правильні, вичерпні відповіді на всі поставлені запитання. Без помилок виконав усі письмові завдання.	Високий	25
Студент надав правильні відповіді на всі поставлені запитання, але припустився деяких, незначних помилок у виконанні письмового завдання.	Достатній	20
Студент надав частково невірні відповіді на всі чи деякі поставлені запитання, припускається суттєвих помилок у виконанні письмового завдання.	Середній	15
Студент не надав відповіді на поставлені запитання або надав їх, але виконує письмове завдання з величезною кількістю помилок.	Низький	10

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У кінці 3 та 4 семестрів — залік.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія музики»

3 семестр

Разом: 180 год.; лабораторні - 70 год.; практичні - 14 год.; самостійна робота - 84 год.; МКР - 12 год.

Модулі	Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2							Змістовний модуль 3						
Назва модуля	Тризвуки головних ступенів							Обернення тризвуків головних ступенів. Домінантсептакорд							Акорди побічних ступенів.						
Кількість балів за модуль	137 балів							137 балів							137 балів						
Лабораторні та практичні	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.	1.7.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	2.7.	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	3.5.	3.6.	3.7.
Теми Лабораторних та практичних робіт (всього 411 балів)	Вступ. Акорди та їх види. Чотириголосний виклад. Функціональна система головних тризвуків. (1+10 балів)	Сполучення головних тризвуків. Гармонічне з'єднання. (1+10 балів)	Мелодичне з'єднання тризвуків. (1+10 балів)	Переміщення акордів. (1+10 балів)	Каденції. Період. Речення. Кадансовий квартсектакорд. (1+10 балів)	Гармонізація мелодії (1+10 балів)	Гармонізація басу (1+10 балів)	Стрибки терцових тонів. (1+10 балів)	Сектакорди головних ступенів ладу. Сполучення сектакорду с тризвуком <small>кварта, квінттового та секстального</small>	Стрибки під час сполучення тризвука з сектакордом. Сполучення двох сектакордів. (1+10 балів)	Прохідні та допоміжні квартсектакорди. (1+10 балів)	D7-акорд повний та неповний. Підготовка та розв'язання. (1+10 балів)	Обернення D7-акорду. Прохідний D34-акорд (1+10 балів)	Стрибки під час розв'язання D7-акорду та його обернень. (1+10 балів)	Поняття про не акордові звуки. Повна функціональна система мажору та гармонічного мінору. (1+10 балів)	Сектакорд та тризвук II ступеня. (1+10 балів)	Гармонічний мажор. (1+10 балів)	Тризвук VI ступеня. (1+10 балів)	Септакорд II ступеня та його обернення. (1+10 балів)	Ввідні септакорди та їх обернення. (1+10 балів)	Домінанттоннакорд. (1+10 балів)
Самостійна робота (всього 105 балів)	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6
Види поточного контролю (всього 75 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)							Модульна контрольна робота 2 (25 балів)							Модульна контрольна робота 3 (25 балів)						
Підсумковий контроль																					

Навчально-методична карта дисципліни «Теорія музики»

3 семестр (продовження)

Разом: 180 год.; лабораторні - 70 год.; практичні – 14 год.; самостійна робота - 84 год.; МКР - 12 год.

[illegible]

Навчально-методична карта дисципліни «Теорія музики»

4 семестр

Разом: 90 год.; лабораторні - 32 год.; практичні – 10 год.; самостійна робота - 42 год.; МКР - 6 год.

Модулі	Змістовний модуль 7							Змістовний модуль 8							Змістовний модуль 9						
Назва модуля	Акорди домінантової групи. Подвійна домінанта.							Типи тональних співвідношень.							Поліфонічні засоби та форми.						
Кількість балів за модуль	137 балів							137 балів							137 балів						
Лабораторні та практичні	7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	7.5.	7.6.	7.7.	8.1.	8.2.	8.3.	8.4.	8.5.	8.6.	8.7.	9.1.пр	9.2.пр	9.3.пр	9.4.пр	9.5.пр	9.6.	9.7.
Теми Лабораторних та практичних робіт (всього 411 балів)	Діатонічні секвенції. (1+10 балів)	Секстакорд зменшеного тризвука VII ступеня. (1+10 балів)	Тризвук та секстакорд III ступеня. Домінанта з секстою. (1+10 балів)	Натуральний мінор у фрігійських тетракордах. (1+10 балів)	Акорди подвійної домінанти. Приготування в розв’язання K64. (1+10)	Подвійна домінанта в середині побудови.. Перехід в D,D7 та його обернення. (1+10)	Альтерація акордів подвійної домінанти. (1+10 балів)	Альтерація акордів домінантової групи. (1+10 балів)	Альтерація акордів субдомінантової групи. (1+10 балів)	Органний пункт. (1+10 балів)	Мажоро-мінорні системи. (1+10 балів)	Енгермонічні модуляції. (1+10 балів)	Модулюючі секвенції. (1+10 балів)	Гармонічне варіювання. (1+10 балів)	Поліфонія як засіб музичної виразності. Строгий стиль. Одноголосся. (1+10 балів)	Двоголосся строгого стилю. Простий контрапункт. (1+10 балів)	Складний контрапункт. Вертикально та горизонтально рухомий контрапункт. (1+10 балів)	Загальна характеристика поліфонії вільного стилю. Фуга. Експозиція фуги. (1+10 балів)	Розвиваюча та заключна частини фуги. (1+10 балів)	Фугата. Фугато. Еволюція форми фуги. (1+10 балів)	Поліфонічні форми та прийоми в українському фольклорі. (1+10 балів)
Самостійна робота (всього 105 балів)	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6	5 6
Види поточного контролю (всього 75 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)							Модульна контрольна робота 2 (25 балів)							Модульна контрольна робота 3 (25 балів)						
Підсумковий контроль	4 семестр – залік. Всього без заліку – 411 балів, коефіцієнт – 4,11																				

8. Рекомендовані джерела

«Гармонія»

Література основна:

1. Дубінін І. Гармонія. - К.: Муз. Україна, 1986.
2. Дубовский И., Евсеев С, Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. - М., Музыка, 1987.
3. Мюллер Т. Гармония. - М., Музыка, 1976.
4. Мясоєдов А. Учебник гармонии. - М., Музыка, 1980.
5. Степанов А. Гармония. - М., Музыка, 1971.

Додаткова література:

1. Алексеев Б. Задачи по гармонии. - М., Музыка, 1976.
2. Кулевська З. Хрестоматія з гармонічного аналізу / На матеріалі українських композиторів-класиків ХІХ - поч. ХХ ст. / К. Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УСРС, 1959.
3. Кулевська З. Хрестоматія з гармонічного аналізу / Російська класична музика / - К.: Муз. Україна, 1972.
4. Максимов С. Упражнения по гармонии на фортепиано. Ч.1-2. - М., Музыка, 1974-1977.
5. Можжевель Б. Мелодии для гармонизации. - Л., 1982.
6. Мутли А. Сборник задач по гармонии. - М., Музыка, 1986.
7. Мясоєдов А. Задачи по гармонии. - М., Музыка, 1974.
8. Скребкова О., Скребков С, Хрестоматия по гармоническому анализу. - М., Музыка, 1967.
9. Тюлин Ю., Привано Н. Задачи по гармонии. - М., Музыка, 1966.
10. Холопов Ю.Н. Гармония. Теоретический курс. СПб-М-Краснодар, 2003
11. Холопова В.Н. Теория музыки: мелодика, ритмика, фактура, тематизм. СПб., 2002
12. Чугунов Ю. Гармония в джазе. - М., Сов. композитор, 1980.
13. Шульгин Д.И. Теоретические основы современной гармонии/ учебное пособие для специальных курсов музыкальных ВУЗов и колледжей/. М., 1994.

Додаткові ресурси

1. І. Ходоровська. Мультимедійна хрестоматія з гармонічного аналізу на матеріалі репертуару з основного музичного інструменту та вокалу. М. Київ., 2016р.

«Аналіз музичних творів»

Основна (базова) література:

1. Назайкинский Е.В. «Стиль и жанр в музыке» (учебное пособие для студентов вузов). - М., 2003 г.
2. Способин И.В «Анализ музыкальных форм» 6-е издание. - М., 1979 г.
3. Тюлин Ю.Н. «Музыкальная форма» 2-е издание. - М., 1974 г.

4. Холопова В.Н. «Формы музыкальных произведений» (учебное пособие для студентов вузов искусств и культуры) - М., 2001 г.
5. Шип СВ. «Музична форма від звуку до стилю», Навчальний посібник. - К., «Заповіт», 1998 р.

Додаткова література:

1. Бернштейн Л. Концерты для молодежи: пер. с англ. (предисл. Е.Ф. Бронфин). -Л., 1990.
2. Бонфельд М.Ш. «Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки. (Учебное пособие для студентов вузов.) - М., 2003 г.
3. Гордійчук Я.М. «Становлення українського музичного театру і критики». - К., Музична Україна., 1990 р.
4. Горюхіна НА. «Еволюція періоду». - К., 1975.
5. Горюхина НА. «Эволюция сонатной формы». - К., 1973.
6. Григорьев Г.В. Музыкальные формы XX века. Курс «Анализ музыкальных произведений» (учебное пособие для студентов вузов. - М., 2004 г.
7. Зак В.И. «О закономерностях песенной мелодики». - М., 1990 г.
8. Косачева Р.Г. «О музыке зарубежного балета». - М., 1984.
9. Мазель Л.А. Строение музыкальных произведений (учебное пособие), 2-е изд. доп. и перераб. -М., 1979.
- 10.Назайкинский Е.В. «Логика музыкальной композиции» - М., 1982.
- 11.Пэрриш К. Оул Д. «Образцы музыкальных форм от григорианского хора до И.С. Баха». Л., „Музыка". 1975.
12. Холопова В.Н. «Теория музыки: мелодика, ритмика, фактура, тематизм». СПб., 2002
- 13.Цуккерман В.А. «Анализ музыкальных произведений. Общие принципы развития в музыке. Простые формы». - М., 1980.
- 14.Цуккерман ВА. «Анализ музыкальных произведений. Рондо в его историческом развитии» ч.1. - М., 1988.
- 15.Цуккерман ВА. «Анализ музыкальных произведений. Сложные формы». - М., 1984.
- 16.Черкащина М.Р. «Опера XX століття. Нариси». - К., 1981.
- 17.Штейнпресс Б.С. «Оперные премьеры XX в.» (словарь). - М., 1986.

«Поліфонія»

а) Основна

Підручники та посібники:

1. Евдокимова Ю.К. Учебник полифонии: вып. 1.-М: Музыка. 2000.
2. Мюллер Т.Ф. Подифония. – М.: Музыка. 1989
3. Пясковський І.Б. Поліфонія. Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів. – К.: ДМЦНЗКІМУ, 2003.

4. Скребков С.С. Учебник полифонии. 4-е изд. – М.: Музыка, 1982.
5. Способин Й.В. Музыкальная форма. Раздел «Полифонические формы». – М.: Музыка, 1972.

б) Додаткова

Посібники з поліфонічного аналізу:

1. «Музыкальная энциклопедия» - М.:Музыка.1975.
2. Мюллер Т. Полифонический анализ. Хрестоматия. – М.: 1964.
3. Пустыльник Й. Хрестоматия по канону. –М., 1987.
4. Розеншильд К. «История зарубежной музыки» I вып. – М.: Музыка, 1973
5. Симакова Н.А. Контрапункт строгого стиля и fuga: история, теория, практика. Кн.1. Контрапункт строгого стиля как художественная традиция и учебная дисциплина. М.: Музыка,2009., Кн.2. Fuga: ее логика и поэтика. М.: Музыка. 2007.
6. Симакова Н. А. Контрапункт строгого стиля и fuga/ Хрестоматия/. М.: Музыка, 2010.
7. Соколов В. Примеры полифонический литературы для 2-4-х-голосного сольфеджио. – М.: Музгиз, 1962.
8. Цицалюк Г. Поліфонія в прикладах. – К., 1989.
9. Шреєр-Ткаченко А. «Історія української дожовтневої музики».- К., 1973.

в) Орієнтовний список творів для поліфонічного аналізу:

1. Бах Й. Дво- та триголосні інвенції Маленькі прелюдії та fugи. «Wohltemperiertes Klavier». Органні прелюдії та fugи. Fуги з ораторій, меса h-moll. «Мистецтво fugи».
2. Бетховен Л. Fуги та сонати op. 110. Фінал сонати op. 101.
3. Бібик В. «34 прелюдії та fugи».
4. Гайдн Й. Квартет №32 (op.№2), фінал. Квартет №35 (op.20 №5), фінал.
5. Гендель Г. Fуги з сюїт для клавіра.
6. Глієр Р. Fуга з квартету d-moll.
7. Глінка М. Fуга a-moll.
8. Губаренко В. Симфонія №2, ч. 3.
9. Косенко В. Пасакалія.
10. Лассо О. Хорові твори.
11. Леонтович М. Обробки укр.. народних пісень. Хорові твори.
12. Людкевич С. «Кавказ», ч.1, «Заповіт».
13. Моцарт В. «Кугіе» з «Реквієма».
14. Мусоргський М. «Картини з виставки», «Два євреї».
15. Палестріна Д. Мадригали.
16. Ревуцький Л. Канони.

- 17.Скорик М. «Прелюдії та фуги», зошит 1.
- 18.Танєєв С. «Іоанн Дамаскін», №3.
- 19.Шостакович Д. «24 прелюдії та фуги», концерт для скрипки, Пасакалія.
- 20.Щедрін Р. «24 прелюдії та фуги».
- 21.Юцевич Є. Інвенції.